

Redegørelse vedrørende Statsrevisorernes Beretning nr. 7 2002 om driften af statsskovene

Miljøministeriet har med Statsrevisoratets brev af 17. februar 2003 modtaget ovennævnte beretning. Der skal hermed redegøres for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen giver anledning til.

Miljøministeriet vil med udgangspunkt i beretningen igangsætte et udrednings- og udviklingsarbejde med to overordnede formål:

1. For det første at afklare på hvilken måde opfølgning og afrapportering af de økonomiske resultater af statsskovdriften kan forbedres
2. For det andet at afklare hvordan målopstilling og afrapportering af mål for Skov- og Naturstyrelsens virksomhed kan forbedres

Ad 1. Skov- og Naturstyrelsen skal, som det også fremgår af beretningen, varetage flere formål i forbindelse med arealdriften, hvilket bl.a. følger af skovloven. Hovedformålene har hidtil i den regnskabsmæssige rapportering været betegnet "erhvervsmæssig skovdrift", "naturbeskyttelse" og "friluftsliv". I praksis er der imidlertid ingen skarp aktivitetsmæssig grænse mellem den erhvervsmæssige skovdrift på den ene side og naturbeskyttelse og friluftsliv på den anden side. Det skyldes, at der i den erhvervsmæssige skovdrifts enkelte aktiviteter tages hensyn til både naturen og friluftslivet. Derfor er betegnelsen "erhvervsmæssig skovdrift" ikke tilstrækkelig dækkende for de faktiske aktiviteter, og fremover vil blive anvendt den betegnelse som fremgår af skovloven, dvs. betegnelsen "flersidig skovdrift".

I det kommende udrednings- og udviklingsarbejde vedrørende opfølgning og rapportering af de økonomiske resultater af statsskovdriften bliver det et centralt tema at synliggøre de omkostninger, som vedrører hensynene til dels naturen og dels til friluftslivet i forbindelse med den flersidige skovdrift. Udgangspunktet, jf. beretningens pkt. 78, sidste afsnit, og drøftelserne med Rigsrevisionen i forbindelse med beretningens udarbejdelse, vil være en model der anvendes i forbindelse med driften af Århus Kommunes skove. En model som fordeler udgifterne til skovdrift, natur og friluftsliv.

Den flersidige skovdrift indebærer henholdsvis merudgifter og mindreindtægter set i forhold til det private skovbrug. En fordelingsmodel som omtalt skal omfatte merudgifterne, men kan kun delvis inkludere mindreindtægter. Derfor skal det skøn over merudgifter og mindreindtægter, som blev foretaget i forbindelse med en budgetanalyse fra 1996, revurderes for så vidt angår mindreindtægter. Det er Miljøministeriets opfattelse, at en fordelingsmodel, jf. ovenfor, i kombination med et fornyet skøn over mindreindtægter vil kunne give et tilnærmelsesvis retvisende billede af meromkostningerne ved de særlige hensyn som statsskovbruget skal varetage.

Ud fra den i beretningen anvendte modelberegning konstaterer Rigsrevisionen, at meromkostningerne ved driften af statsskovene i 1999 kan opgøres til 24-34 mio. kr. set i forhold til hvad der normalt kan forventes ved erhvervsmæssig skovdrift i Danmark. Beregningen vedrører de 78 % af skovarealet som er i almindelig omdrift. De resterende 22 % af arealet er udlagt til særlige formål bl.a. i forbindelse med naturskovsstrategien, publikumshensyn m.v.

Det er Miljøministeriets forventning, at meromkostningerne vil kunne forklares med de særlige

hensyn til natur og publikum, som statskovbruget set i forhold til det private skovbrug skal varetage, jf. ovenfor om fordelingsmodel og fornyet skøn over mindreindtægter.

Det er ministeriets ønske, at tilvejebringelsen af fordelingsmodellen og skønnet vedrørende mindreindtægterne kan ske i fortsat samarbejde med Rigsrevisionen.

Ad 2. Som anført i ministeriets hørings svar af 15. januar 2003 til beretningsudkastet har Miljøministeriet siden Finansministeriets IKR rapport fra 1996 arbejdet systematisk med at udvikle et mål- og resultatstyringssystem, der er tilpasset de komplekse og mangeartede opgaver, som ministeriet og dets institutioner varetager. Der har ikke eksisteret færdige systemer som ministeriet umiddelbart kunne overtage. Der har derfor været tale om en kontinuerlig udviklings- og læringsproces, hvor styringssystemet gradvist er blevet tilpasset ud fra de indhøstede erfaringer. På den måde har processen lignet det arbejde, der generelt i staten er sket omkring mål- og rammestyring og virksomhedsregnskaber, der som instrumenter stadig er under udvikling. Miljøministeriet vil fortsætte udviklingen af mål- og rammestyningen i de kommende år. Blandt andet derfor har ministeriet i 2002 etableret en controllerenhed i Departementet. Et helt centralt tema bliver at videreudvikle målepunkterne vedrørende graden af målopfyldelse, således at disse bliver så præcise og entydige som muligt. Ministeriet forventer at målstyringen i det væsentlige fortsat vil være tematisk i sin karakter for herved at begrænse styringen til temaer, der er helt centrale for enten det samlede ministerium (koncernmål) eller for den pågældende institution (institutionsmål). Institutionernes enkelte aktiviteter fastlægges i øvrigt i de årlige arbejdsprogrammer. For statskovdistrikternes vedkommende vil styringen fortsat ske via distrikternes budgetgrundlag og driftsplanerne.

Det er ministeriets ønske, at videreudviklingen af målepunkter m.v., jf. ovenfor, kan ske i fortsat samarbejde med Rigsrevisionen.

Det er ministeriets vurdering, at initiativerne som beskrevet ovenfor under pkt. 1 og 2 kan medvirke til en forbedret økonomisk og aktivitetsmæssig afrapportering vedrørende resultaterne af statsskovbrugets drift. Den forbedrede afrapportering forventes endvidere at være et godt udgangspunkt for en mere sikker prioritering mellem de mange forskellige hensyn som statsskovbruget skal varetage.

Både den økonomiske fordelingsmodel og forbedringen af målafrapporteringen indebærer dog nogle metodiske problemstillinger, som det er vigtigt at få afklaret. Ministeriet foreslår derfor, at der i anden halvdel af 2003 nedsættes en arbejdsgruppe i Miljøministeriets regi med deltagelse af Rigsrevisionen og Finansministeriet. Det er tanken, at arbejdsgruppen senest medio 2004 fremkommer med anbefalinger om dels konstruktionen af den økonomiske fordelingsmodel ud fra tilgængelige regnskabsoplysninger og dels om principper for opstilling af målepunkter m.v. vedrørende graden af målopfyldelse.

Hans Christian Schmidt

/Kjeld Jensen